

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

ДОЛИНСЬКА АЛІНА ІГОРІВНА

УДК 338

**Дослідження та обґрунтування системи забезпечення
інноваційного розвитку підприємства
(на прикладі ТзОВ "Агро-Імпульс")**

Спеціальність 073 "Менеджмент"
Спеціалізація "Управління інноваційною діяльністю"

АВТОРЕФЕРАТ

**дипломної роботи на здобуття освітньо-кваліфікаційного
рівня "магістр"**

Тернопіль – 2019

Дипломною роботою за ОКР "Магістр" є рукопис

Робота виконана на кафедрі управління інноваційною діяльністю та сферою послуг факультету економіки та менеджменту, Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, Міністерства освіти і науки України

Керівник роботи: к.е.н., доц. Дудкін П.Д.

Рецензент: к.е.н., доц. Юрик Н.Є.

Завідувач кафедри менеджменту управління інноваційною діяльністю та сферою послуг,

д.е.н., проф. Андрушків Б.М.

Захист відбудеться "23" грудня 2019 р. о 9.00 год. на засіданні державної екзаменаційної комісії у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Для вітчизняної економіки інновації й інноваційний розвиток є рушійною силою, що спроможна забезпечити економічну незалежність України і подолання розриву з економічно розвиненими державами, займаючи провідні позиції у тих сферах діяльності, де для цього є необхідні умови (аерокосмічна галузь, розроблення комп'ютерних програм, медицина, військова техніка тощо). На рівні підприємства пошук і відбір перспективних ринкових можливостей інноваційного розвитку проводиться на базі дотримання концепції управління інноваціями, який можна визначити як діяльність, спрямовану на пошук нових сфер і способів використання потенціалу підприємства, розроблення на цій основі нових товарів, технологій їх виготовлення й просування на ринку з метою задоволення запитів споживачів більш ефективним ніж конкуренти, способом, отримання завдяки цьому прибутку та забезпечення умов тривалого виживання й розвитку на ринку.

Теоретичною і методичною основою дослідження стали праці вітчизняних і зарубіжних учених, що пов'язані з проблемами забезпечення інноваційного розвитку підприємства, законодавчі та нормативні акти України з відповідних питань.

В якості інформативної бази магістерської роботи виступили літературні джерела з теми дослідження, матеріали періодичної преси. Розвитку теоретичних і методичних основ забезпечення інноваційного розвитку підприємства присвячені праці таких провідних вітчизняних дослідників та практиків, як Б. М. Андрушківа, В. О. Василенка, П. П. Микитюка, І. А. Павленка, В. В. Стадника, Л. І. Федулової та інших. Однак питання, пов'язані із забезпеченням інноваційного розвитку на підприємствах хлібопекарської галузі вимагають комплексного аналізу, вдосконалення й адаптації з урахуванням особливостей даної промисловості.

Актуальність і важливість питань дієвої системи забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств у сучасних умовах трансформаційної економіки обумовили вибір теми, мету та послідовність викладення матеріалу магістерської роботи.

Об'єктом дослідження виступає ТзОВ "Агро-Імпульс", що знаходиться у с. Будки Кременецького р-ну Тернопільської обл., а також аналітична, статистична та фінансова інформація, інноваційний розвиток даного підприємства та його значення у галузі та економіці країни, а також інструменти щодо вирішення проблеми забезпечення ефективної системи інноваційного розвитку підприємства.

Предмет дослідження – система забезпечення інноваційного розвитку підприємства, сукупність факторів, що зумовлюють наявний стан інновацій ТзОВ "Агро-Імпульс".

Методи дослідження. Для забезпечення досягнення поставленої мети був використаний системний підхід із застосуванням наступних методів:

оцінювання, групування, порівняння, аналізу, синтезу, деталізації, узагальнення, балансового методу.

Мета роботи – дослідити та обґрунтувати систему забезпечення інноваційного розвитку ТзОВ “Агро-Імпульс”.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні завдання:

- визначити систему забезпечення інноваційного розвитку підприємства: основні поняття, принципи, методи та функції;
- здійснити характеристику основних напрямків інноваційного розвитку підприємства;
- обґрунтувати методичний інструментарій моніторингу та оцінювання інноваційного розвитку підприємства;
- зробити загальну характеристику господарської діяльності ТзОВ “Агро-Імпульс”;
- проаналізувати фінансову діяльність сільськогосподарського підприємства;
- здійснити аналіз інноваційного розвитку ТзОВ “Агро-Імпульс”;
- запропонувати виведення на ринок нових сортів рослин як важливий напрям забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарського підприємства;
- рекомендувати зміну пріоритетів інвестиційної політики в інноваційній діяльності ТзОВ “Агро-Імпульс”;
- запропонувати використання лізингу в інноваційній діяльності ТзОВ “Агро-Імпульс”
- розкрити систему охорону праці на підприємстві;
- дослідити безпеку в надзвичайних ситуаціях;
- охарактеризувати питання охорони навколишнього середовища.

Науково-пізнавальне і практичне значення полягають в тому, що його основні положення та висновки можуть бути використані у сучасній практиці забезпечення системи інноваційного розвитку у ТзОВ “Агро-Імпульс”.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність і значення теми, креслено мету, а також завдання роботи, предмет і об’єкт дослідження та загальну методику проведення дослідження.

У першому розділі "**Теоретико-прикладні основи дослідження та обґрунтування системи забезпечення інноваційного розвитку підприємств**" визначено систему забезпечення інноваційного розвитку підприємства: основні поняття, принципи, методи та функції; зроблено характеристику основних напрямків інноваційного розвитку підприємства; обґрунтовано методичний інструментарій моніторингу та оцінювання інноваційного розвитку підприємства;

Інновації зумовлюють безперервні економічні зміни, сприяють динамічному розвитку та підвищенню результативності як економічної

системи загалом, так і окремих підприємств. У наш час результати інноваційної діяльності, ініційованої прискоренням темпів науково-технічного прогресу (НТП), істотно позначаються на усіх аспектах розвитку людського суспільства, змінюють саме середовище життя та діяльності людини, способи забезпечення його існування та розвитку. Управління інноваційним розвитком здійснюється на декількох рівнях: рівні держави, рівні регіону чи галузі, рівні конкретного суб'єкта господарської діяльності. Перші два становлять макрорівень управління, а останній – мікрорівень. На основі аналізування обраних варіантів інноваційного розвитку ринкових можливостей, з урахуванням даних сегментації формують систему цілей на поточний і довготерміновий періоди діяльності, визначають пріоритетні завдання, вирішення яких сприяє досягненню поставлених цілей. Система управління інноваційним розвитком суб'єкта господарювання є відкритою системою.

Інноваційним є розвиток, що опирається на безупинні пошук і використання нових способів і сфер реалізації потенціалу підприємства у змінних умовах зовнішнього середовища у рамках обраної місії та прийнятої мотивації діяльності і який пов'язаний з модифікацією існуючих і формуванням нових ринків збуту. Процес інноваційного розвитку необхідно, насамперед, розглядати з позицій конкретного підприємства, що функціонує у взаємодії з постачальниками вихідної сировини і матеріалів, конкурентами, торговими і збутовими посередниками, споживачами тощо, у конкретних економічних, політичних, екологічних, правових та інших умовах. При цьому, така взаємодія носить ймовірний характер і не піддається однозначній оцінці.

В умовах економічної нестабільності одним з найважливіших завдань, що стоять перед господарюючими суб'єктами, є створення гнучкої, здатної до перебудови системи управління й орієнтація на стійкий розвиток. Знаходження гнучкості неможливо без використання системи моніторингу та оцінювання рівня розвитку підприємства, що дозволяє оцінити вплив внутрішніх факторів розвитку організації на її положення в зовнішньому середовищі, а також ухвалити рішення щодо своєчасної зміни механізму керування підприємством. Головною особливістю організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства є його спрямованість на посилення організаційно-економічного механізму підприємства, він орієнтований не стільки на внутрішньовиробничі відносини суб'єкта господарювання (хоча це теж є безумовно важливим), а більшою мірою на те, щоб орієнтувати його діяльність на всебічне використання існуючих і перспективних ринкових можливостей інноваційного розвитку з метою досягнення успіху в конкуренції, максимізації поточних і перспективних доходів, забезпеченні стійкого розвитку. При цьому слід зазначити важливість розробки і виведення на ринок нової (модернізованої) екологічно чистої продукції (природоохоронної й екобезпечної), використання нових чистих технологій, що відповідає сучасній концепції екологічно стійкого соціально-економічного розвитку.

Управління інноваційним розвитком орієнтоване на досягнення поставлених цілей (завоювання більшої частки ринку, збільшення прибутку в поточному періоді чи в перспективі, забезпечення високих темпів стійкого економічного розвитку тощо) в умовах конкурентного середовища, коли цілі інших підприємств можуть з ними не співпадати (і, як правило, не співпадають). Це протиріччя цілей слід належним чином враховувати, узгоджуючи намічені цілі з можливостями їхнього досягнення. Напрямки інноваційного розвитку підприємства можна класифікувати за різними ознаками. Ціль і принципи функціонування системи моніторингу інноваційного середовища повинні залишатися незмінними при будь-якому варіантному виконанні. Більше того, система моніторингу повинна бути легко сумісною з загальною системою інформаційного забезпечення та прийняття стратегічних управлінських рішень. При реалізації запропонованого нами підходу до моніторингу інноваційного середовища інноваційний розвиток трансформується із окремого функціонального завдання у загальну корпоративну мету. При цьому моніторинг інноваційного середовища, будучи інструментом сталого розвитку підприємства, закладає основу формування інноваційного середовища як бази для здійснення інноваційної діяльності господарюючого суб'єкту.

У другому розділі "**Дослідження системи забезпечення інноваційного розвитку ТзОВ "Агро-Імпульс"**" зроблено загальну характеристику господарської діяльності ТзОВ "Агро-Імпульс"; проаналізовано фінансову діяльність сільськогосподарського підприємства; здійснено аналіз інноваційного розвитку ТзОВ "Агро-Імпульс".

ТзОВ "Агро-Імпульс" створене для ведення підприємницької діяльності у сільському господарстві з метою одержання прибутку відповідно до чинного законодавства України, на засадах приватної власності на майно та засоби виробництва, з метою розвитку і вдосконалення нових методів господарювання, забезпечення підвищення соціального рівня життя населення, забезпечення їх продуктами харчування, налагодження перероблення сільськогосподарської сировини і виробництва товарів широкого вжитку.

Головною метою діяльності підприємства є виробництво продукції рослинництва, тваринництва, їх перероблення та реалізація, інші господарські види діяльності, зокрема надання сервісу, здійснення маркетингу, збільшення кількості робочих місць в сфері зайнятості населення.

Загальна сума активів ТзОВ "Агро-Імпульс" збільшилася у 2018 р. на 3985,5 тис. грн. або більш, ніж на 39%. Це збільшення відбулось переважно за рахунок значного збільшення оборотних активів. Абсолютна величина збільшення в оборотних активах склала 2686,4 тис. грн. або більше ніж 38,9% їх річної величини. Що стосується структури оборотних коштів, то можна зазначити, що вона покращилась. Виробничі запаси збільшилися за рік на 1967,1 тис. грн. Це свідчить про збільшення обороту підприємства і позитивні тенденції у його роботі. Водночас, збільшилась сума і частка

дебіторської заборгованості та товари і послуги – в абсолютному вимірюванні на 242,3 тис. грн. Це означає, що підприємство фактично кредитувало своїх партнерів по бізнесу, які вчасно не розрахувались за товари та послуги, що надавалися підприємством. Але з іншого боку, якщо підприємство має надійних партнерів, то слід очікувати надходження коштів у наступних періодах, що значно поліпшить ситуацію з показниками ліквідності. При аналізуванні пасивів підприємства слід зазначити, що зобов'язання підприємства збільшилися на 3471,6 тис. грн., а це більше, ніж у два рази.

У структурі реалізації продукції ТзОВ “Агро-Імпульс” у 2017 р. основна частка припадала на технічні культури, а саме 58,9%. На другому місці знаходились зернові культури – 21,4%, а на третьому – надані підприємством послуги – 14,8%. Водночас на виробництво та реалізацію картоплі припадало 4,7%. Продукція тваринництва не відіграла істотної ролі у структурі отриманого підприємством чистого доходу, оскільки на неї припадало лише 0,2%.

У 2018 р. продукція рослинництва, як і раніше, займала провідне місце у загальній структурі виробництва ТзОВ “Агро-Імпульс”, про що свідчить значення показника, її частки у структурі чистого доходу (у 2018 р. вона була на рівні 89,4%, що на 4,5% більше, ніж у попередньому 2017 р.). Зокрема, порівняно з попереднім 2017 р. вже у 2018 р. у структурі спостерігалось подальше збільшення частки зернових культур – на 12,4% (їх частка становила 33,8%), картоплі – на 7%, (її частка становила 12,2%). Водночас частка наданих підприємством послуг зменшилась на 14,7% і становила лише 0,1%, а частка продукції тваринництва зменшилась на 0,1% і становила лише 0,1%. Частка провідної групи товарів – технічних культур – майже не змінилась (зменшилась на 5,1%) і становила 53,8%.

Підприємство використовує обмежену кількість ресурсів, в основному насіння картоплі та інших культур, необхідні для виготовлення продукції підприємства. Весь асортимент сировини ТзОВ “Агро-Імпульс” закуповує в єдиного постачальника. Здійснений SWOT-аналіз показав, що зовнішні можливості (22,2 балів) ТзОВ “Агро-Імпульс” оцінюються вище, ніж загрози (20,8 балів). Отже, це є позитивним фактором у діяльності підприємства. У ТзОВ “Агро-Імпульс” сильні сторони підприємства переважають над слабкими, а ринок надає більше можливостей, ніж створює загроз, тому рекомендується стратегія “Максі-Максі”. У цій ситуації ТзОВ “Агро-Імпульс” необхідно вдатися до активних дій для зміцнення своєї позиції на ринку шляхом збільшення своєї частки, диверсифікації продуктів, виведення на ринок товарів-новинок. Сприятлива фінансова ситуація дозволяє виділяти додаткові кошти на науково-дослідні роботи, збільшувати фінансовий портфель, поглинати дрібних конкурентів тощо.

У третьому розділі **"Покращення системи забезпечення інноваційного розвитку ТзОВ “Агро-Імпульс”** запропоновано виведення на ринок нових сортів рослин як важливий напрям забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарського підприємства;

запропоновано зміну пріоритетів інвестиційної політики в інноваційній діяльності ТзОВ “Агро-Імпульс”; рекомендовано використання лізингу в інноваційній діяльності ТзОВ “Агро-Імпульс”.

ТзОВ “Агро-Імпульс” орієнтоване на вирощування зернових культур, тому важливими є підготовка та обробка ґрунту до безпосередньо посіву тієї чи іншої культури. У поєднанні з системою добрив у сівозмінах правильна система основного обробітку ґрунту забезпечує підвищення та найраціональніше використання родючості ґрунту. Застосування добрив, високоврожайних сортів інтенсивного типу, ефективних хімічних препаратів для захисту рослин аж ніяк не применшує значення основного обробітку ґрунту. Для підвищення технологічної ефективності діяльності підприємства, збільшення обсягу виробництва і відповідно прибутковості ТзОВ “Агро-Імпульс” на плановий 2017 р. пропонується оновити обладнання і запустити в дію культиватор КУ-3А. Розрахунки планової економії до кінця 2020 р., умовно-річної економії від впровадження у виробництво нового обладнання, час окупності додаткових капіталовкладень проведено для визначення доцільності нововведення. Результати свідчать про ефективність використання запропонованого культиватора та свідчать про перспективну діяльність ТзОВ “Агро-Імпульс” у майбутньому. За розрахунками загальна економія по заробітній платі складе 30811,4 грн., а період окупності додаткових капіталовкладень становить менше 2 років (1,8 року). Нами запропоновано реалізувати інноваційний розвиток ТзОВ “Агро-Імпульс”, який забезпечується за рахунок виведення на ринок нових сортів рослин. Виробництво конкурентоспроможної продукції рослинництва у ТзОВ “Агро-Імпульс” у системі сталого землеробства, як основи усього сільського господарства, можливе на основі розроблення та впровадження запропонованої нами нової технології обробітку ґрунту, яка забезпечуватиме ефективний та швидкий вихід конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції на ринки збуту.

У роботі запропоновано вирощування та розмноження сорту голозернистого вівса “Мандрівник”, оскільки культура є стабільною за рівнем урожайності отриманого зерна, за виходом корисних речовин з 1 га протягом чотирьох років досліджень (2015-2018 рр.). Переваги голозернистого вівса полягають у значному зростанні виходу протеїну (білка) з 1 га на 83%, при одночасному зростанні урожайності на 16,59%. Переваги даного сорту полягають також у його скороспільності. Вагомою перевагою є й те, що особливих засобів агротехніки дана рослина не потребує. Тому, додавши овес “Мандрівник” у свій “арсенал” сортів, сільськогосподарське підприємство ТзОВ “Агро-Імпульс” зможе отримати повноцінний урожай, не змінюючи свою технологію. За підрахунками спеціалістів, кількість колосків у вінику сорту вівса “Мандрівник” більше 50, у той час, як у звичайного приблизно – 30-35. Тому, пропонуємо розглянути доцільність застосування даного сорту вівса у ряді посівних культур ТзОВ “Агро-Імпульс”. Реалізація генетичного потенціалу створюваних сортів, ґрунтово-кліматичних ресурсів за відповідного рівня матеріальних та інших

витрат повинні гармонійно поєднуватися з іншими складовими, утворюючи єдиний технологічний цикл вирощування конкурентоспроможної рослинницької продукції.

Також запропоновано укласти лізингову угоду з боку ТзОВ "Агро-Імпульс" та ПАТ НАК "Украгролізинг" з метою отримання зерноочисного комплексу КЗ-50 (виробник – ПАТ "Вібросепаратор"). Для визначення економічного ефекту від співпраці ТзОВ "Агро-Імпульс" з кредитною спілкою обчислено економію за сплатою ануїтетних платежів по довгостроковому кредиту у випадку отримання кредиту. Сума загальної економії при сплаті ануїтетних платежів становитиме 47400,67 грн. Результати аналізу фінансових показників виробничо-господарської діяльності ТзОВ "Агро-Імпульс" свідчать про зменшення обсягів чистого прибутку досліджуваного підприємства. Тому у магістерській роботі запропоновано укласти лізингову угоду та придбати сільськогосподарську техніку, заощадивши частину коштів для вкладення їх у виробництво. У результаті використання лізингу в управлінській діяльності ТзОВ "Агро-Імпульс" створить можливості для розвитку, впровадження нових видів діяльності на підприємстві з метою виходу на ринки збуту, створення відповідної фінансової бази. Адже саме за допомогою модифікацій умов лізингових угод можна використати різноманітні варіанти залучення інвестиційних ресурсів. У сьогоднішніх складних економічних умовах фінансування потребують підприємства з низьким рівнем потенціалу та конкурентоспроможності.

У четвертому розділі "**Охорона праці**" розкрито питання з охорони праці. У ТзОВ "Агро-Імпульс" суворо дотримуються законодавства про охорону праці в Україні. Основні завдання у цій сфері вирішує адміністрація підприємства (перш за все, його керівник), а також інженер з техніки безпеки й охорони праці. у 2017 р. на підприємстві мали місце 2 нещасні випадки, кожен з яких в середньому призвів до втрати працездатності на 11,5 днів. Враховуючи активну профілактику небажаних наслідків на підприємстві, протягом 2018 р. не було зафіксовано нещасних випадків та випадків виникнення професійних хвороб. У приміщеннях ТзОВ "Агро-Імпульс" мають місце незначні відхилення в температурному та вологісному режимі, дещо підвищена ймовірність протягів та має місце недостатнє штучне освітлення робочих місць. Тому для керівництва підприємства необхідно вжити відповідні заходи з приведення умов мікроклімату до нормативних показників. Тому для керівництва підприємства необхідно вжити відповідні заходи з приведення умов мікроклімату до нормативних показників. З цією метою необхідно забезпечити ремонт приміщень для усунення протягів, обладнати приміщення витяжками (це зменшить вологість і температуру в приміщенні), встановити додаткові джерела штучного освітлення.

У п'ятому розділі "**Безпека в надзвичайних ситуаціях**" визначено структуру цивільного захисту переробного підприємства сільськогосподарської галузі. Керівництво цивільним захистом, відповідно до принципу його побудови, здійснює адміністрація підприємства, установи

або організації. Начальником цивільного захисту є керівник адміністрації суб'єкта господарської діяльності. Безпосереднє керівництво виконанням завдань цивільного захисту покладається на штаб цивільного захисту та з надзвичайних ситуацій об'єкта, а також на штатних працівників цивільного захисту підприємств, установ і організацій, чисельний склад яких визначається згідно з додатком № 1 до "Положення про цивільний захист" Завдання, функції та повноваження штабу цивільного захисту та з надзвичайних ситуацій суб'єкта господарської діяльності визначаються згідно з діючими нормативно-правовими актами з питань цивільного захисту, захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Для проведення рятувальних та інших невідкладних робіт у випадку надзвичайних ситуацій застосовуються сили цивільного захисту, які включають спеціалізовані і невоєнізовані формування.

У шостому розділі "**Екологія**" визначено основні принципи створення системи екологічного менеджменту, а також еколого-економічні проблеми використання природних ресурсів.

Екологічний менеджмент характеризується, як комплексна та багатогранна діяльність. У широкому розумінні – це тип управління, принципово зорієнтований на формування й розвиток екологічного виробництва та нової екологічної якості життєдіяльності людей, з метою збереження природного середовища, забезпечення здоров'я населення та економного витрачання ресурсів у контексті вимог сталого розвитку. Визначення екоменеджменту "у вузькому розумінні" передбачає виділення різних його аспектів та характеристик. Зміст і особливість екологічного менеджменту найбільше проявляється в його принципах. Завдання екологічного менеджменту полягає у пошуку нових шляхів і підходів до вирішення екологічних проблем при виробництві продукції. Система екоменеджменту на підприємстві становить частину загальновиробничого менеджменту. Така система перед впровадженням повинна пройти стадії розробки, затвердження та публічного декларування екологічної політики підприємства.

Вплив природокористування на відтворювальний процес зростає, що зумовлене кумулятивним характером проблем, які виникають у цій сфері. Тому у дослідженнях трансформацій процесу суспільного відтворення, зумовлених зростаючим впливом ресурсних та екологічних факторів, розглядають окремий тип (форму) відтворення – природоощадний, що визначається як тип господарювання, за якого відбуваються мінімальні витрати ресурсів та мінімальне погіршення якості довкілля. Вирішення проблеми визначення ефективності природоохоронних заходів на підприємстві передбачає облік витрат у специфічній формі – витрат забруднення як суми затрат на здійснення цих заходів й остаточного економічного збитку від забруднення навколишнього середовища.

У висновках коротко викладено найбільш вагомні наукові та практичні результати магістерської роботи.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

ТзОВ “Агро-Імпульс” створене для ведення підприємницької діяльності у сільському господарстві з метою одержання прибутку відповідно до чинного законодавства України, на засадах приватної власності на майно та засоби виробництва, з метою розвитку і вдосконалення нових методів господарювання, забезпечення підвищення соціального рівня життя населення, забезпечення їх продуктами харчування, налагодження перероблення сільськогосподарської сировини і виробництва товарів широкого вжитку. Підприємство використовує обмежену кількість ресурсів, в основному насіння картоплі та інших культур, необхідні для виготовлення продукції підприємства. Весь асортимент сировини ТзОВ “Агро-Імпульс” закуповує в єдиного постачальника.

Запропоновано ряд пропозицій з метою забезпечення належного рівня інноваційного розвитку ТзОВ “Агро-Імпульс”. ТзОВ “Агро-Імпульс” орієнтоване на вирощування зернових культур, тому важливими є підготовка та обробка ґрунту до безпосередньо посіву тієї чи іншої культури. У поєднанні з системою добрив у сівозмінах правильна система основного обробітку ґрунту забезпечує підвищення та найраціональніше використання родючості ґрунту. Застосування добрив, високоврожайних сортів інтенсивного типу, ефективних хімічних препаратів для захисту рослин аж ніяк не применшує значення основного обробітку ґрунту. Для підвищення технологічної ефективності діяльності підприємства, збільшення обсягу виробництва і відповідно прибутковості ТзОВ “Агро-Імпульс” на плановий 2017 р. пропонується оновити обладнання і запустити в дію культиватор КУ-3А.

Пропонуємо вирощування та розмноження сорту голозернистого вівса “Мандрівник”, оскільки культура є стабільною за рівнем урожайності отриманого зерна, за виходом корисних речовин з 1 га протягом чотирьох років досліджень (2015-2018 рр.). Переваги даного сорту полягають також у його скороспільності. Вагомою перевагою є й те, що особливих засобів агротехніки дана рослина не потребує. Тому, додавши овес “Мандрівник” у свій “арсенал” сортів, сільськогосподарське підприємство ТзОВ “Агро-Імпульс” зможе отримати повноцінний урожай, не змінюючи свою технологію.

Також запропоновано укласти лізингову угоду з боку ТзОВ “Агро-Імпульс” та ПАТ НАК “Украгролізинг” з метою отримання зерноочисного комплексу КЗ-50 (виробник – ПАТ “Вібросепаратор”). Результати аналізу фінансових показників виробничо-господарської діяльності ТзОВ “Агро-Імпульс” свідчать про зменшення обсягів чистого прибутку досліджуваного підприємства. Тому у магістерській роботі запропоновано укласти лізингову угоду та придбати сільськогосподарську техніку, заощадивши частину коштів для вкладення їх у виробництво.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ РОБОТИ

За темою магістерської роботи опубліковано наступні тези:

1. Долинська А. Ярмарки як елемент ринкової інфраструктури. Збірник тез Міжнародної студентської науково-технічної конференції "Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання" (26-27 квітня 2018 року). Серія "Економіка, менеджмент, фінанси". Т.: ТНТУ, 2018. Том 2. С. 23-24.
2. Долинська А. Перспективи активізації інноваційних технологій у сфері логістики. Матеріали II Міжнародної студентської науково-технічної конференції "Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання" (25-26 квітня 2019). Серія "Економіка, менеджмент та фінанси". Т.: ТНТУ, 2019. С. 381-382.
3. Долинська А.І. Інноваційність як один з важливих важелів економічного розвитку України на сучасному етапі трансформаційних процесів. Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції "Теоретичні та практичні аспекти стійкого розвитку економіки України" (14-15 листопада 2019 року). Чортків: ТНЕУ, 2019. С. 334-335.

АНОТАЦІЯ

Долинська А.І. Дослідження та обґрунтування системи забезпечення інноваційного розвитку підприємства (на прикладі ТзОВ "Агро-Імпульс").

Магістерська робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" за спеціальністю 073 "Менеджмент", спеціалізації "Управління інноваційною діяльністю". – Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, факультет економіки та менеджменту. – Тернопіль, 2019.

Магістерська робота присвячена дослідженню та обґрунтуванню системи забезпечення інноваційного розвитку підприємства. У роботі: визначено систему забезпечення інноваційного розвитку підприємства: основні поняття, принципи, методи та функції; зроблено характеристику основних напрямків інноваційного розвитку підприємства; обґрунтовано методичний інструментарій моніторингу та оцінювання інноваційного розвитку підприємства; зроблено загальну характеристику господарської діяльності ТзОВ "Агро-Імпульс"; проаналізовано фінансову діяльність сільськогосподарського підприємства; здійснено аналіз інноваційного розвитку ТзОВ "Агро-Імпульс"; запропоновано виведення на ринок нових сортів рослин як важливий напрям забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарського підприємства; запропоновано зміну пріоритетів інвестиційної політики в інноваційній діяльності ТзОВ "Агро-Імпульс"; рекомендовано використання лізингу в інноваційній діяльності ТзОВ "Агро-Імпульс"; охарактеризовано охорону праці, безпеку в надзвичайних ситуаціях й екологію й екологію.

Ключові слова: інновація, інноваційна діяльність, інноваційний розвиток, інноваційна активність, інноваційна спрямованість, інноваційний продукт, інноваційний процес, управління інноваціями.

ANNOTATION

Dolinska A.I. Research and justification of the system of providing innovative development of the enterprise (on the example of Agro-Impulse LTD).

Master's work for obtaining educational-qualification level "master" in the specialty 073 "Management", specialization "Management of innovation activity". – Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Faculty of Economics and Management. – Ternopil, 2019.

The master's thesis is devoted to research and substantiation of the system of providing innovative development of the enterprise. In work: the system of providing innovative development of the enterprise is defined: basic concepts, principles, methods and functions; characteristics of the main directions of innovative development of the enterprise are made; the methodological tools of monitoring and evaluation of innovative development of the enterprise are substantiated; made a general description of the economic activity of LTD "Agro-Impulse"; financial activity of agricultural enterprise is analyzed; the innovative development of LTD "Agro-Impulse" was carried out; the introduction of new varieties of plants as an important direction of providing innovative development of agricultural enterprise is proposed; proposed change of investment policy priorities in the innovation activity of LTD "Agro-Impulse"; the use of leasing in the innovative activity of LTD "Agro-Impulse" is recommended; characterized by occupational safety, emergency safety and ecology and ecology.

Keywords: innovation, innovation activity, innovation development, innovation orientation, product innovation, innovation process, innovation management.

